

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do nauki o kulturze - wykład		8.0.13990	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak; dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godzin - aktywne uczestnictwo w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - czytanie literatury przedmiotu,	
zajęcia w sali dydaktycznej		przygotowanie do kolokwium i kolokwium	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		- Opracowanie zagadnień wskazanych przez prowadzącego.	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie wykładu ocenę na podstawie kolokwium ustnego (odpowiedzi na trzy pytania z zakresu treści programowych).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywny udział w dyskusji podczas wykładu	kolokwium ustne
	Wiedza	
K_W01	X	X
K_W02	X	X
K_W09		X
K_W10		X
	Umiejętności	
K_U02	X	X
K_U05	X	X
K_U11	X	X
	Kompetencje społeczne	
K_K01		X
K_K08		X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem jest zapoznanie studentów z podstawowymi ujęciami teoretycznymi w zakresie nauk o kulturze i religii, przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat fenomenu kultury, metod badania kultury i wypracowanie umiejętności rozumienia zjawisk kultury i relacji między nimi. Przedmiot ma charakter propedeutyczny w stosunku do przedmiotów rozwijających wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie nauk o kulturze i religii.

Treści programowe

Nauki o kulturze: podstawowe pojęcia i definicje. Kultura: powstanie i rozwój pojęcia „kultura”. Koncepcje kultury. Poznawanie kultury jako proces kulturotwórczy. Uczestnictwo w kulturze. Dziedziny i kategorie kultury. Poziomy kultury: wyższa i niższa. Rozróżnienia kultury (szerokie oraz wąskie rozumienie kultury). Kultura a natura. Kultura a cywilizacja. Pojęcie cywilizacji. Kultura symboliczna: język, komunikacja, znak, symbol. Czynniki nabywania kultury w procesie ontogenetycznym. Pojęcie tożsamości jednostkowej i kulturowej. Kultura narodowa. Obrzędy, symbole, mit, magia, rytuał, religia jako pierwotny czynnik kulturotwórczy. Koncepcje kultury: Wilhelm Dilthey, Oswald Spengler, Jose Ortega y Gasset, Nikołaj Bierdiajew, Karl Jaspers, Michaił Bachtin, Jurij Łotman, Lew Gumilow, Marshall McLuhan, Zygmunt Bauman. Filozofia kultury Ernsta Cassirera.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, red. M. Kempny i E. Nowicka, Warszawa 2003.
 Baldwin E., Longhurst B., S. McCracken i in., Wstęp do kulturoznawstwa, Poznań 2004.
 Burszta W., Antropologia kultury, Poznań 1998.
 Filipiak M., Od subkultury do kultury alternatywnej, Lublin 1999.
 Filipiak M., Socjologia kultury. Zarys zagadnień, Lublin 2000.
 Gajda J., Antropologia kulturowa, Toruń 2002.
 Golka M., Socjologia kultury, Warszawa 2013 lub inne.
 Kłoskowska A., Encyklopedia kultury polskiej XX wieku, T. 1. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, Wrocław 1991.
 Kłoskowska A., Socjologia kultury, Warszawa 1981.
 Malinowski B., Mit, magia, religia [w:] Dzieła t. 7, PWN 1990.
 Maffesoli M., Czas plemion. Schyłek indywidualizmu w społeczeństwach ponowoczesnych, Warszawa 2008.
 Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998.
 Wiedza o kulturze. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. G. Godlewski, L. Kolankiewicz, A. Mencwel, M. Pęczak, Warszawa 2001.

B. Literatura uzupełniająca

- Bachtin M., Twórczość Franciszka Rabelais'go a kultura ludowa średniowiecza i renesansu, Kraków 1975.
 Barthes R., Mit i znak, Warszawa 1970.
 Caillois R., Żywioł i ład, Warszawa 1973.
 Dylematy wielokulturowości, red. W. Kalaga, Kraków 1998.
 Dziamski G., Postmodernizm wobec kryzysu estetyki współczesnej, Poznań 1996.
 Eliade M., Sacrum, mit, historia, Warszawa 1974.

Godzic W., Oglądanie i inne przyjemności kultury popularnej, Kraków 1994.
 Huizinga J., Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury, Warszawa 1985.
 Kowalczyk S., Filozofia kultury, Lublin 2005.
 Lichaczow D., Poezja ogrodów, Wrocław 1991.
 McLuhan M., Wybór pism, Warszawa 1975.
 Mielecinski E., Poetyka mitu, Warszawa 1981.
 Pasierb J., Pionowy wymiar kultury, Kraków 1983.
 Porębski M., Ikonosfera, Warszawa 1981.
 Ricoeur P., Egzystencja i hermeneutyka. Rozprawy o metodzie, Warszawa 1985.
 Spengler O., Dusza kultury; Kultura i cywilizacja; Natura – Historia – Kultura, [w:] A. Kołakowski, Spengler, Warszawa 1981.
 Symbole i symbolika, red. M. Głowiński, Warszawa 1991.
 Uspienski B., Historia i semiotyka, Gdańsk 1998.
 Yi-Fu-Tuan, Przestrzeń i miejsce, Warszawa 1987.
 Ziemiańska-Sapija D., Semiotyka szkoły tartuskiej jako nauka o kulturze, Warszawa 1987.
 Bauman Z., Kultura w płynnej nowoczesności, Warszawa 2011.
 Prowadzący każdorazowo uaktualnia obowiązujący zestaw literatury przedmiotu.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W02, K_W09, K_W10
 K_U02, K_U05, K_U11
 K_K01, K_K08

Wiedza

K_W01, K_W02, K_W09, K_W10

Student:

- zna terminologię z zakresu nauki o kulturze i religii (K_W01),
- ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk o kulturze i religii (K_W02),
- ma wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie nauk o kulturze i religii (K_W09),
- zna i rozumie metodologię badań, podstawy analizy i interpretacji różnych wytworów kultury (K_W10).

Umiejętności

K_U02, K_U05, K_U11

Student:

- potrafi przeprowadzić analizę problemów badawczych z zakresu szeroko rozumianej kultury, korzystając z właściwych metod i narzędzi badawczych (K_U02),
- potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla rozszoznawstwa w zakresie nauk o kulturze i religii (K_U05),
- potrafi zdefiniować i omówić wybrane zagadnienia z zakresu szeroko rozumianej kultury (K_U11).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K08

Student:

- ma świadomość zakresu swojej wiedzy z zakresu szeroko rozumianej kultury, a także rozumie potrzebę dalszego jej rozwoju w sytuacji ustawicznie zmieniających się tendencji i nurtów kulturowych (K_K01),
- ma świadomość, że wiedza o zagadnieniach i mechanizmach kulturowych ma znaczenie w kontekście harmonijnego współistnienia w warunkach światowej kultury globalnej (K_K08).

Kontakt

katarzyna.arciszewska@ug.edu.pl